

Lovforslag nr. L 140. Fremsat den 18. januar 1995 af skatteministeren (Carsten Koch)

Forslag

til

lov om ændring af selskabsskatteloven, fondsbeskatningsloven og aktieavancebeskatningsloven

(Sikkerhedsfonde)

§ 1

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Selskabsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 724 af 2. august 1994, som ændret ved § 2 i lov nr. 1090 af 21. december 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 13 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3*. Sikkerhedsfondshenlæggelser, der er foretaget i indkomstårene 1959-1989 med virkning for opgørelsen af den skattepligtige indkomst, og som pr. 31. december 1994 endnu ikke er anvendt, medregnes ved opgørelsen af forsikringssselskabets skattepligtige indkomst efter reglerne i 2.- 5. pkt. For hver 10 procentpoint forsikringssselskabets forsikringsmæssige hensættelser for egen regning, bortset fra bonusudjævningshensættelser, ultimo indkomståret er nedbragt i forhold til de forsikringsmæssige hensættelser for egen regning, bortset fra bonusudjævningshensættelser, pr. 31. december 1994, medregnes 10 procent af sikkerhedsfondshenlæggelsen pr. 31. december 1994 ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Nedbringes sikkerhedsfondshenlæggelsen helt eller delvis, herunder ved overdragelse, medregnes et tilsvarende beløb ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Sikkerhedsfondshenlæggelser, der er medregnet ved indkomstopgørelsen i medfør af 3. pkt., kan fradrages ved opgørelsen af sikkerhedsfondshenlæggelser, der for det pågældende eller senere indkomstår skal

medregnes ved indkomstopgørelsen i medfør af 2. pkt. Sikkerhedsfondshenlæggelser, der ikke er medregnet ved indkomstopgørelsen i medfør af 2.- 3. pkt., medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvori selskabet ophører med at drive forsikringsvirksomhed.«

Stk. 3 - 5 bliver herefter *stk. 4 - 6*.

2. I § 13, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, ændres i 3. *pkt.* »*stk. 5*« til: »*stk. 6*«.

3. I § 13, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, ændres i 1. *pkt.* »*Stk. 4*« til: »*Stk. 5*« og »*stk. 3*« til: »*stk. 4*« og i 3. *pkt.* »*Stk. 3, 2. og 3. pkt.*«,« til: »*Stk. 4, 2. og 3. pkt.*«,«.

4. I § 17, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »§ 13, *stk. 3*«,« til: »§ 13, *stk. 4*«,«.

5. I § 17, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »§ 13, *stk. 5*«,« til: »§ 13, *stk. 6*«,«.

§ 2

I lov om beskatning af fonde og visse foreninger (Fondsbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 726 af 5. august 1994, foretages følgende ændring:

I § 10, *stk. 2*, ændres »selskabsskattelovens § 13, *stk. 3*« til: »selskabsskattelovens § 13, *stk. 4*«,«.

§ 3

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (Aktieavancebeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 30. juni 1994, foretages følgende ændringer:

I § 6, stk. 6, ændres i 1. pkt. »§ 13, stk. 3,« til: »§ 13, stk. 4,« og i 2. pkt. »§ 13, stk. 4,« til: »§ 13, stk. 5,«.

§ 4

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra og med den 18. januar 1995.

Stk. 2. Forsikringselskaberne kan i stedet for at anvende det i selskabsskattelovens § 13, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nævnte opgørelsestidspunkt, den 31. december 1994, vælge at opgøre de forsikringsmæssige reserver for egen regning, bortset fra bonushensættelser, og sikkerhedsfondshenlæggelser pr. 17. januar 1995.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Lovens formål og indhold

Forsikringselskaber skulle indtil 1981 ifølge de forsikringsretlige regler foretage henlæggelser til sikkerhedsfonds til gavn for de sikrede. Disse henlæggelser, der ikke modsvarer egentlige forpligtelser over for de sikrede, men udgør en del af forsikringselskabernes egenkapital, blev fra og med 1981 gjort frivillige. For indkomstårene 1959 til og med 1989 kunne henlæggelserne foretages med skattemæssig virkning, idet de efter den dagældende bestemmelse i selskabsskattelovens § 13, stk. 2, kunne fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvis selskabets vedtægter indeholdt en klausul om, at de kun kunne anvendes til gavn for de sikrede.

Forsikringselskaberne har gennem årene henlagt betydelige beløb til sikkerhedsfonds, og da henlæggelserne ikke er policefordelt, vil der normalt ikke ske en overdragelse af nogen del af sikkerhedsfonden i forbindelse med en overdragelse af en forsikringsportefølje. Dette har i praksis medført, at den ubeskattede del af sikkerhedsfondshenlæggelserne først er kommet til beskatning ved likvidation af selskabet, medmindre sikkerhedsfondshenlæggelserne forinden med Finanstilsynets tilladelse er blevet anvendt til dækning af tab ved afvikling af de forsikringsmæssige forpligtelser eller på anden måde til fordel for de sikrede.

Set i lyset af henlæggelsernes formål må det anses for naturligt, at udviklingen i henlæggelserne havde fulgt udviklingen i forsikringsbestanden. Da sikkerhedsfonden i visse tilfælde er forblevet stort set uændret, mens forsikringsbestanden er faldet kraftigt, foreslås det, at beskatningstidspunktet for sikkerhedsfondshenlæggelser fremrykkes med henblik på at sikre en mere ensartet fremtidig udvikling i forsikringselskabernes ubeskattede sikkerhedsfondshenlæggelser og deres policebestande.

Efter lovforslaget er det den del af et forsikringselskabs ubeskattede sikkerhedsfondshenlæggelser, der ikke er anvendt ultimo 1994, som beskattes. Beskatningen indtræder i det indkomstår, hvor forsikringsbestanden ultimo indkomståret er nedbragt med 10 procentpoint i forhold til forsikringsbestanden pr. 31. december 1994 – uanset på hvilken måde

bestanden er nedbragt. Forsikringsbestanden udtrykkes stort set ved de forsikringsmæssige hensættelser for egen regning, bortset fra bonusudjævningshensættelser. Nedgangen i bestanden indebærer beskatning af et beløb svarende til 10 procent af sikkerhedsfondshenlæggelsen ultimo 1994.

I tilfælde af, at sikkerhedsfondshenlæggelsen helt eller delvis nedbringes – herunder ved overdragelse af sikkerhedsfondshenlæggelsen eller en del heraf – medregnes et beløb svarende til denne del af henlæggelsen ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Beløb, der beskattes i forbindelse med nedbringelse af sikkerhedsfondshenlæggelsen, kan modregnes i beløb, der for samme eller senere indkomstår skal beskattes i forbindelse med, at forsikringsbestanden er nedbragt med 10 procentpoint.

En eventuel resterende del af sikkerhedsfondshenlæggelsen medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvor selskabet ophører med at drive forsikringsvirksomhed.

2. Provenu- og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forsikringselskabernes samlede skattemæssigt fratrukne sikkerhedsfondshenlæggelser var ultimo 1993 af størrelsesordenen 15 1/2 mia. kr., som med en skatteprocent på 34 pct. repræsenterer en udskudt skat på lidt over 5 mia. kr.

Lovforslaget vil fremrykke afviklingen af den udskudte skat vedrørende disse fonde og vil dermed indebære en likviditets- og rentefordel for det offentlige. Der er ikke holdepunkter for at skønne nærmere herover, da det bl.a. vil afhænge af selskabernes fremtidige overdragelse af forsikringsbestande og forsikringstagernes vandringer mellem selskaberne.

Forslaget vil indebære en tilsvarende rente- og likviditetsbelastning for de pågældende selskaber.

3. Administrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser.

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Det foreslås, at for hver gang et forsikringsselskabs forsikringsbestand, som defineret nedenfor, ultimo indkomståret er nedbragt med 10 procentpoint i forhold til porteføljen pr. 31. december 1994, skal der ske beskatning af en tilsvarende forholds-mæssig del af selskabets ubeskattede sikkerhedsfondshenlæggelse pr. 31. december 1994. Henlæggelsens størrelse vil fremgå af selskabets regnskab, der indeholder en opdeling af de foretagne henlæggelser i en beskattet og en ubeskattet del.

For at sikre at der sker en ensartet beskatning af sikkerhedsfondshenlæggelsen, foreslås det, at henlæggelsen beskattes uanset årsagen til nedgangen i forsikringsbestanden. Det er således underordnet, om nedgangen i forsikringsbestanden er en følge af en afståelse eller af en reduktion af denne på anden vis.

Tilsvarende sker beskatning, når sikkerhedsfondshenlæggelsen helt eller delvis nedbringes, herunder når sikkerhedsfondshenlæggelsen overdrages helt eller delvis. Sikkerhedsfondshenlæggelsen fragår i disse tilfælde kontoen for ubeskattede henlæggelser og medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår.

Der kan i de ovennævnte tilfælde ske modregning ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i de indkomstår, hvor forsikringsbestanden nedbringes i medfør af den foreslåede bestemmelses 2. pkt. Såfremt et forsikringsselskabs forsikringsbestand i et givet år nedbringes med 10 procent, skulle som udgangspunkt 10 procent af sikkerhedsfondshenlæggelsen på f. eks. 100 komme til beskatning det pågældende indkomstår. Anvender selskabet imidlertid samme år 20 procent af henlæggelsen til f.eks. dækning af tab, kan der ske modregning i det beløb, der skal beskattes som følge af nedbringelsen af bestanden, og det resterende beløb, svarende til 10 procent, kan fremføres til modregning i det beløb, der skal beskattes, næste gang forsikringsselskabets forsikringsbestand er nedbragt 10 procentpoint.

Efter den gældende praksis sker der først beskatning af (den resterende del af) sikkerhedsfondshenlæggelsen ved forsikringsselskabets likvidation. I tilfælde af et selskabs opløsning skal Finanstilsynet give tilladelse til, at sikkerhedsfonden frigives, og beskatningen indtræder således, når den endelige godkendelse foreligger. For at sikre at sikkerhedsfondshenlæggelsen ikke henstår ubeskattet i tilfælde

af, at selskabet – uden at være blevet opløst – reelt er ophørt med at drive forsikringsvirksomhed, skal der efter lovforslaget ske beskatning af (den resterende del af) sikkerhedsfondshenlæggelsen allerede i det indkomstår, hvor selskabet ophører med at drive forsikringsvirksomhed.

Efter forslaget tages der ved beskatningen udgangspunkt i størrelsen af forsikringsselskabets forsikringsportefølje pr. 31. december 1994, således at nedgangen i forsikringsbestanden altid beregnes på grundlag af denne.

Forsikringsbestanden er defineret som selskabets forsikringsmæssige hensættelser for egen regning, bortset fra bonusudjævningshensættelser. Det vil sige, at hensættelserne opgøres efter fradrag af den del, der er dækket ved genforsikring. Når lovforslaget ikke medtager bonusudjævningshensættelser, skyldes det, at de forsikringsmæssige hensættelser i givet fald kunne fastholdes uanset foretagne frasalg m.v. ved henlæggelser til bonusudjævning med skattemæssig virkning.

Til brug for kontrollen med at disse sikkerhedsfonde kommer til beskatning, kan skatteministeren i medfør af bestemmelsen i skattekontrollovens § 3, stk. 3, fastsætte bestemmelser om, at forsikringsselskaber i det årsregnskab, de som andre erhvervsdrivende skal vedlægge selvangivelsen, skal give særlige oplysninger til brug for denne beskatning af sikkerhedsfonden.

Til nr. 2-4

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringen under nr. 1.

Til § 2 og 3

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringen under § 1, nr. 1.

Til § 4

Det foreslås, at loven skal have virkning fra og med fremsættelsesdatoen.

Langt de fleste forsikringsselskabers regnskabsår følger kalenderåret. Da der imidlertid kan være indtruffet ændringer i forsikringsselskabernes forsikringsbestand og henlæggelser til sikkerhedsfonds efter udgangen af 1994, foreslås det, at der gives selskaberne mulighed for at foretage opgørelsen af forsikringsmæssige hensættelser for egen regning, bortset fra bonusudjævningshensættelser, og sikkerhedsfondshenlæggelser ved begyndelsen af fremsættelsesdagen.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Selskabsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 724 af 2. august 1994, som ændret ved § 2 i lov nr. 1090 af 21. december 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 13 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Sikkerhedsfondshenlæggelser, der er foretaget i indkomstårene 1959-1989 med virkning for opgørelsen af den skattepligtige indkomst, og som pr. 31. december 1994 endnu ikke er anvendt, medregnes ved opgørelsen af forsikringssselskabets skattepligtige indkomst efter reglerne i 2.- 5. pkt. For hver 10 procentpoint forsikringssselskabets forsikringsmæssige hensættelser for egen regning, bortset fra bonusudjævningshensættelser, ultimo indkomståret er nedbragt i forhold til de forsikringsmæssige hensættelser for egen regning, bortset fra bonusudjævningshensættelser, pr. 31. december 1994, medregnes 10 procent af sikkerhedsfondshenlæggelsen pr. 31. december 1994 ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Nedbringes sikkerhedsfondshenlæggelsen helt eller delvis, herunder ved overdragelse, medregnes et tilsvarende beløb ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Sikkerhedsfondshenlæggelser, der er medregnet ved indkomstopgørelsen i medfør af 3. pkt., kan fradrages ved opgørelsen af sikkerhedsfondshenlæggelser, der for det pågældende eller senere indkomstår skal medregnes ved indkomstopgørelsen i medfør af 2. pkt. Sikkerhedsfondshenlæggelser, der ikke er medregnet ved indkomstopgørelsen i medfør af 2.- 3. pkt., medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det ind-

komstår, hvori selskabet ophører med at drive forsikringsvirksomhed.«

Stk. 3 – 5 bliver herefter stk. 4 – 6.

2. I § 13, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, ændres i 3. *pkt.* »*stk. 5*« til: »*stk. 6*«.

3. I § 13, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, ændres i 1. *pkt.* »*Stk. 4*« til: »*Stk. 5*« og »*stk. 3*« til: »*stk. 4*« og i 3. *pkt.* »*Stk. 3, 2. og 3. pkt.*« til: »*Stk. 4, 2. og 3. pkt.*«.

§ 13. . . .

Stk. 2 – 3. . . .

Stk. 4. Udbytte, der ikke er omfattet af *stk. 1*, og som modtages fra selskaber m.v., der er skattepligtige efter § 1, *stk. 1, nr. 1, 2, 4* eller 5 a, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst med 66 pct. af udbyttebeløbet, når aktierne i det udbyttegivende selskab ikke er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 3. 1. *pkt.* finder tilsvarende anvendelse på udlodninger fra investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, og som ifølge deres vedtægter er forpligtet til inden fristen for indgivelse af selvangivelse at udlodde de i indkomståret indtjente renter, udbytter, kursgevinster og aktieavancer som nævnt i § 1, *stk. 1, nr. 5 a*, eventuelt nedsat efter § 1, *stk. 4*. Det gælder dog kun den del af beløbet, som overstiger de i 2. *pkt.* nævnte renter, kursgevinster, aktieavancer og udbytter fra selskaber, der ikke er skattepligtige efter § 1, *stk. 1, nr. 1, 2, 4* eller 5 a, bortset fra udbytte fra udenlandske selskaber som omhandlet i *stk. 5*, eventuelt nedsat efter § 1, *stk. 4*.

Stk. 5. *Stk. 4* finder tilsvarende anvendelse på udbytte, som modtages fra selskaber, der er hjemmehørende i udlandet, og som ikke er

omfattet af stk. 3. Dette gælder dog kun, såfremt det udbyttmodtagende selskab godtgør, at udbyttet hidrører fra et eller flere selskaber, hvori den til grund for det modtagne udbytte liggende selskabsindkomst beskattes efter regler, der ikke i væsentlig grad afviger fra reglerne her i landet. Stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse. For udlodninger fra udenlandske investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, og som ifølge deres vedtægter er forpligtet til inden fristen for indgivelse af selvangivelse at udlodde de i indkomståret indtjente renter, udbytter, kursgevinster og aktieavancer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 5 a, eventuelt nedsat som nævnt i § 1, stk. 4, gælder dette endvidere kun den del af beløbet, som overstiger de nævnte renter, kursgevinster, aktieavancer og udbytter fra selskaber, der ikke er skattepligtige efter § 1, stk. 1, nr. 1, 2, 4 eller 5 a, bortset fra udbytte fra udenlandske selskaber omfattet af dette stykke, eventuelt nedsat som nævnt i § 1, stk. 4.

4. I § 17, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 13, stk. 3,« til: »§ 13, stk. 4,«.

5. I § 17, stk. 3, 1. pkt., ændres »§ 13, stk. 5,« til: »§ 13, stk. 6,«.

§ 17. . . .

Stk. 2. Såfremt der i den skattepligtige indkomst for et af de i § 1, stk. 1, nr. 1-2a, 3a-5 og 5b, nævnte selskaber og foreninger m.v. indgår udbytte fra selskaber, der er hjemmehørende i udlandet, og som ikke er omfattet af skattefritagelsen i § 13, stk. 3, nedsættes det udbyttmodtagende selskabs - moderselskabets - skat med den del, der svarer til forholdet mellem det modtagne udbytte og den skattepligtige indkomst. Der kan dog ikke ske nedsættelse med et større beløb end det, som det udbyttegivende selskab - datterselskabet - har udredet i skat af den del af indkomsten, der ligger til grund for udbyttet til moderselskabet. Det er en betingelse, at det udbyttmodtagende selskab - moderselskabet - har ejet mindst 25 pct. af aktiekapitalen i det udbyttegivende selskab - datterselskabet - enten i hele det indkomstår, hvori udbyttet er modtaget, eller i en sammenhængende periode på mindst to år frem til det tidspunkt, hvor udbyttet modtages.

Stk. 3. Såfremt der i den skattepligtige indkomst indgår udbytte fra selskaber, der er hjemmehørende i udlandet, og udbyttet ikke er omfattet af § 13, stk. 5, eller af stk. 2, kan skatteministeren eller den, der bemyndiges dertil, efter ansøgning eftergive det udbyttmodtagende selskab en del af skatten. Der kan dog ikke eftergives et større beløb end det, hvormed summen af det beløb, som det udbyttegivende selskab har udredet i skat af den del af indkomsten, der ligger til grund for udbyttet, og det beløb, som det udbyttmodtagende selskab har udredet i skat af den til udbyttet svarende del af indkomsten, overstiger summen af de beløb, der skulle have været udredet i skat af henholdsvis det udbyttegivende og det udbyttmodtagende selskab, såfremt det udbyttegivende selskab skulle have været beskattet her i landet af den til grund for udbyttet liggende indkomst.

Stk. 4 - 5. . . .

§ 2

I lov om beskatning af fonde og visse foreninger (Fondsbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 726 af 5. august 1994, foretages følgende ændring:

I § 10, stk. 2, ændres »selskabsskattelovens § 13, stk. 3.« til: »selskabsskattelovens § 13, stk. 4.«.

§ 10. . . .

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på udbytte fra selskaber, der er hjemmehørende i udlandet, såfremt fonden eller foreningen godtgør, at udbyttet hidrører fra et eller flere selskaber, hvori den til grund for det modtagne udbytte liggende selskabsindkomst beskattes efter regler, der ikke i væsentlig grad afviger fra reglerne her i landet jf. selskabsskattelovens § 13, stk. 3.

Stk. 3 - 4. . . .

§ 3

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (Aktieavancebeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 30. juni 1994, foretages følgende ændringer:

I § 6, stk. 6, ændres i 1. pkt. »§ 13, stk. 3,« til:

»§ 13, stk. 4,« og i 2. *pkt.* »§ 13, stk. 4,« til:
»§ 13, stk. 5,«.

§ 6. . . .

Stk. 2 – 5. . . .

Stk. 6. For selskaber m.v. kan tab ved afståelse af aktier kun fradrages i det omfang, tabet overstiger udbytter af de pågældende aktier, som selskabet m.v. har været fritaget for at medregne ved indkomstopgørelsen efter

selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2 og 3, og § 13, stk. 3, samt fondsbeskatningslovens § 10. Tab ved afståelse af aktier, hvor selskabet har været fritaget for at medregne en del af udbytterne ved indkomstopgørelsen efter selskabsskattelovens § 13, stk. 4, eller fondsbeskatningslovens § 10, stk. 3, kan kun fradrages med det beløb, hvormed tabet overstiger den del af udbytterne, som ikke er blevet medregnet ved indkomstopgørelsen.